

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL VILNIAUS APYGARDOS TEISME ATLIKTO RIBOTOS APIMTIES FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2009 m. vasario 27 d. Nr. FA-P-34-13-19
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant
Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento
direktoriaus pavaduotojos Ritos Švedienės
2009-01-21 pavedimą Nr. P-34-13

Auditą atliko vyriausioji valstybinė auditorė
Virginija Balkojytė

Auditas pradėtas 2009-01-21
Auditas baigtas 2009-02-27

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Įžanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	5
1. Dėl teisėjų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo teisėtumo	5
1.1. Dėl teisėjų darbo užmokesčio dydžio nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. nustatymo ir asignavimų panaudojimo vertinimo	5
1.2. Dėl vienkartinių priemonių skyrimo teisėjams	7
1.3. Dėl teisėjų darbo užmokesčio dydžio nuo 2008 m. lapkričio 15 d. iki 2008 m. gruodžio 31 d. nustatymo ir asignavimų panaudojimo vertinimo	8
2. Dėl valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo	8
3. Dėl darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo	9
4. Dėl darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo	9
5. Dėl debetinio įsiskolinimo	10
6. Rekomendacijos teismui	11

IŽANGA

Lietuvos Respublikos Seimas 2009 m. sausio 20 d. nutarimu Nr. XI-155 „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti valstybinį auditą“ pavedė Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti 2008 metais teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemokoms, valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo užmokesčiui skirtų lėšų (darbo užmokesčio fondo) valstybinį auditą Lietuvos Respublikos bendrosios kompetencijos ir administraciniuose teismuose.

Ribotos apimties valstybinį finansinį (teisėtumo) auditą vadovaujantis valstybės kontrolieriaus įsakymu¹ patvirtinta 2009 metų valstybinio audito programa ir Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotojo pavedimu² atliko vyriausioji valstybinė auditorė Virginija Balkojytė.

Audito tikslas – įvertinti 2008 metais teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemokoms, valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo užmokesčiui skirtų lėšų naudojimo teisėtumą.

Audituotas subjektas – Vilniaus apygardos teismas (toliau – teismas), adresas: Gedimino pr. 40, LT-01501 Vilnius. Identifikavimo kodas – 9331297.

Audituojamu laikotarpiu teismui vadovavo pirmininkas Artūras Šumskas, finansininke dirbo Danguolė Besonova.

Šioje audito ataskaitoje pateikiame tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, kurie bus susisteminti ir rekomendacijos dėl jų (išskyrus dalykus, kurie taikomi tik šiam teismui) bus pateiktos valstybinio finansinio (teisėtumo) audito, atlikto Lietuvos Respublikos bendrosios kompetencijos ir administraciniuose teismuose, apibendrinimo ataskaitoje.

Šio ribotos apimties valstybinio finansinio (teisėtumo) audito metu apsiribojome teismo 2008 metais teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemokoms, valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo užmokesčiui panaudotų valstybės biudžeto lėšų teisėtumo vertinimu. Nevertinome teismo 2008 metų finansinėje atskaitomybėje ir kitose ataskaitose pateiktų duomenų, neatlikome audito procedūrų jų tikrumui ir teisingumui įvertinti, nes tai nėra šio audito tikslas, todėl nuomonės apie tai nepareiškiamo ir valstybinio audito išvados nepateikiame.

¹ Valstybės kontrolieriaus 2009 m. sausio 21 d. įsakymas Nr. V-12 „Dėl valstybės kontrolieriaus 2009 m. sausio 19 d. įsakymu Nr. V-8 patvirtintos 2009 metų valstybinio audito programos papildymo“, 1 p.

² Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotojo 2009 m. sausio 21 d. pavedimas Nr. P-34 -17.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinamas teismo 2008 metais teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemokoms, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto lėšų naudojimo teisėtumas.

Teismui 2008 metams įstatymu³ buvo skirta 15 133 tūkst. Lt (iš jų – 10 478 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) valstybės biudžeto asignavimų programoms vykdyti, o Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu⁴ – 5,6 tūkst. Lt (iš jų – 4,2 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) minimaliajai mėnesinei algai padidinti.

Teisėjų taryba, vadovaudamasi 2007 m. gruodžio 14 d. Teisėjų tarybos nutarimu Nr. 13P-209, kuriuo buvo patvirtinti Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto asignavimai teismams, 2008 m. sausio 15 d. raštu Nr. 36P-6-(7.1.10) nurodė, kad teismui 2008 metų valstybės biudžeto asignavimų sumoje numatyta 751,0 tūkst. Lt (iš jų 573,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) tikslinių dalinių asignavimų rengiamam Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymui įgyvendinti ir jų negalima naudoti iki įsigalios šis įstatymas.

Teismas 2008 metais vykdė dvi programas: „Bylų nagrinėjimas“ (kodas 1.2) ir specialiąją paslaugų teikimo programą (kodas 1.81). Šioms programoms teismas iš valstybės biudžeto 2008 metais gavo ir panaudojo 15 128,3 tūkst. Lt asignavimų, iš jų: 1.2 programai – 15 120,3 tūkst. Lt ir 1.81 programai – 8,0 tūkst. Lt.

Teismas programai „Bylų nagrinėjimas“ vykdyti 2008 metais gavo 10 403,2 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų darbo užmokesčiui, tačiau faktiškai panaudojo 10 426,8 tūkst. Lt, arba 23,6 tūkst. Lt daugiau; gavo 3 246,4 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų socialinio draudimo įmokoms, tačiau faktiškai panaudojo 3 222,8 tūkst. Lt, arba 23,6 tūkst. Lt mažiau (žr. ataskaitos 4 pastebėjimą). Teismas 2008 metais 79,0 tūkst. Lt biudžeto asignavimų iš darbo užmokesčio straipsnio (ekonominės klasifikacijos kodas 2.1.1.1.1.01) perkėlė į kitų prekių išlaidų straipsnį (ekonominės klasifikacijos kodas 2.2.1.1.1.10).

Teismas 2008 metais Teisėjų atlyginimų įstatymo⁵ nuostatomis įgyvendinti (teisėjų darbo užmokesčiui padidinti ir vienkartinėms priemokoms) panaudojo 715,5 tūkst. Lt (iš jų 546,3 tūkst. Lt darbo užmokesčiui (įskaitant vienkartinės priemokas) ir 169,2 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms) valstybės biudžeto asignavimų, arba 35,5 tūkst. Lt mažiau (iš jų 26,7 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) nei buvo numatyta minėtame Teisėjų tarybos rašte.

³ Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2007-12-06 Nr. X-1353, 3 priedėlis.

⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-02-06 nutarimas Nr. 90.

⁵ Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymas, 2008-11-06 Nr. X-1771.

Teismo kreditinis įsiskolinimas už prekes ir paslaugas 2008 m. gruodžio 31 d. buvo 12,7 tūkst. Lt, debetinis įsiskolinimas – 30,4 tūkst. Lt.

Valstybinis auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais⁶.

Atlikę teismui skirtų valstybės biudžeto asignavimų darbo užmokesčiui vidaus kontrolės aplinkos tyrimą, audito įrodymus darbo užmokesčio panaudojimo teisėtumo vertinimui surinkome atlikę tik savarankiškas audito procedūras teisėjų, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčio srityse.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Dėl teisėjų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo teisėtumo

Teisme 2008 m. gruodžio 31 d. buvo užimtos visos 54 teisėjų pareigybės.

Teismas 2008 metais panaudojo 5 534,4 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų teisėjų darbo užmokesčiui ir 1 714,6 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms, iš jų:

– 4 333,8 tūkst. Lt nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. apskaičiuotam teisėjų darbo užmokesčiui ir 1 342,6 tūkst. Lt nuo jo apskaičiuotoms socialinio draudimo įmokoms (iki Teisėjų atlyginimų įstatymo įsigaliojimo⁷).

– 1 200,6 tūkst. Lt nuo 2008 m. lapkričio 15 d. iki 2008 m. gruodžio 31 d. apskaičiuotam teisėjų darbo užmokesčiui ir 372,0 tūkst. Lt nuo jo apskaičiuotoms socialinio draudimo įmokoms (iš šių sumų – 429,7 tūkst. Lt teisėjų vienkartinėms priemokoms ir 133,1 tūkst. Lt nuo jų apskaičiuotoms socialinio draudimo įmokoms).

1.1. Dėl teisėjų darbo užmokesčio dydžio nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. nustatymo ir asignavimų panaudojimo vertinimo

Vertindami teisėjų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimą, nustatėme, kad *nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d.* teisėjų darbo užmokesčių teismas skaičiavo atsižvelgdamas į teisėjų darbo užmokesčio apskaičiavimą aiškinančius teismų tarybos nutarimus⁸, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės⁹ nutarimais, kurie reglamentuoja

⁶ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 (su vėlesniais pakeitimais).

⁷ Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymas, 2008-11-06 Nr. X-1771 (įsigaliojo nuo 2008 m. lapkričio 15 d.).

⁸ Teismų tarybos 2003-03-07 nutarimas Nr. 84; 2003-06-06 nutarimas Nr. 113; 2004-04-02 nutarimas Nr. 207.

⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997-06-24 nutarimas Nr. 666 „Dėl Lietuvos Respublikos teismų teisėjų, prokuratūros sistemos ir Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento pareigūnų bei kitų darbuotojų darbo apmokėjimo“; 1999-12-28 nutarimas Nr. 1494 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 30 d. nutarimo Nr. 689 „Dėl teisėtvarkos, teisės saugos ir kontrolės institucijų vadovaujančiųjų pareigūnų ir valdininkų darbo apmokėjimo“ dalinio pakeitimo“.

teisėjų tarnybinių atlyginimų koeficientus, tarnybinių atlyginimų priedų už išstarnautą laiką kintamus dydžius.

Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Teismų įstatymo¹⁰ nuostatas teisėjų darbo užmokestis (nuo 2008-11-15 teisėjų atlyginimas) nustatomas įstatymu. Teisėjų darbo apmokėjimas iki 2008 m. lapkričio 14 d. buvo reglamentuojamas Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymu, o nuo 2008 m. lapkričio 15 d. – Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymu.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2001 m. liepos 12 d. nutarimo konstatuojamosios II dalies 1 punkte nurodė, kad minėtais Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais¹¹ nustatytas teisinis reguliavimas nebegalioja nuo Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo įsigaliojimo. Konstitucinis Teismas šiame nutarime konstatavo, kad Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatos dėl teisėjų darbo užmokesčio mažinimo prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsniui, 109 straipsniui, 114 straipsnio 1 daliai ir Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintam teisinės valstybės principui, todėl teisėjų darbo užmokesčio apskaičiavimui netaikomos.

Nuo šio Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimo paskelbimo dienos minėtos Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatos iki 2008 m. lapkričio 14 d. nebuvo nei pakeistos, nei pripažintos netekusiomis galios.

Lietuvos Respublikos Seimas, siekdamas sutvarkyti teisėjų darbo apmokėjimo reglamentavimą, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimus,¹² 2008 m. lapkričio 6 d. priėmė Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo pavadinimo, 1, 2, 3, 4, 5, 7 straipsnių ir įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymą ir Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymą, kuriais teisėjų darbo apmokėjimo nuostatos nuo 2008 m. lapkričio 15 d. buvo perkeltos į Teisėjų atlyginimų įstatymą.

Kadangi iki 2008 m. lapkričio 14 d. teisėjų darbo užmokesčio dydžio nustatymas nebuvo aiškiai reglamentuotas teisės aktais, negalėjome įvertinti nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. teismo teisėjų darbo užmokesčiui – 4 333,8 tūkst. Lt ir socialinio draudimo įmokoms – 1 342,6 tūkst. Lt panaudotų valstybės biudžeto asignavimų teisėtumo.

¹⁰ Lietuvos Respublikos teismų įstatymas, 96 str. 1 d.

¹¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997-06-24 nutarimas Nr. 666 „Dėl Lietuvos Respublikos teismų teisėjų, prokuratūros sistemos ir Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento pareigūnų bei kitų darbuotojų darbo apmokėjimo“; 1999-12-28 nutarimas Nr. 1494 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 30 d. nutarimo Nr. 689 „Dėl teisėtvarkos, teisėsaugos ir kontrolės institucijų vadovaujančiųjų pareigūnų ir valdininkų darbo apmokėjimo“ dalinio pakeitimo“.

¹² Įstatymų projektų reg. Nr. XP-3117-XP-3120 aiškinamasis raštas, http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=320851

1.2. Dėl vienkartinį priemokų skyrimo teisėjams

Teismo pirmininkas, vadovaudamasis Teisėjų atlyginimų įstatymo 6 str., 2008 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. P-330 teisėjams skyrė pareiginės algos dydžio vienkartinę priemoką už papildomą darbą bei normalų darbo krūvį viršijančią veiklą. Vienkartinėms priemokoms teisėjams panaudota 429 681 Lt, o nuo šios sumos apskaičiuotoms socialinio draudimo įmokoms – 133 115 Lt valstybės biudžeto asignavimų.

Teismo pirmininko aiškinimu, papildomą darbą iš esmės sudarė ne darbas po darbo valandų ar poilsio dienomis, o darbo laiku atliekamo darbo intensyvumas bei jo apimtys ir vienkartinė priemoka buvo išmokėtos Teisėjų tarybos nutarimu¹³ patvirtinto Vienkartinės priemokos teisėjams nustatymo ir išmokėjimo sąlygų bei tvarkos aprašo 2008 metams 5 punkte nurodytu atveju – kai teisme dirbo mažiau teisėjų, nei nustatyta etatų sąrašė, t.y. priemoka buvo išmokėtos kaip dalinė kompensacija už papildomą, didesnės apimties darbą, atliktą ne tik 2008 m., bet ir ankstesniaisiais. Teismo pirmininko teigimu, teisėjai teisme dirba ir po darbo valandų bei poilsio dienomis, bet tai fiksuojama ne norminiuose aktuose, o atvykimo ir išvykimo iš teismo žurnaluose.

Atsitiktinės atrankos būdu iš pareigybių sąrašo pasirinkę kelių teisėjų pavardes, nustatėme, kad teisėjų dirbtas laikas poilsio ir švenčių dienomis buvo pažymėtas budėtojo žurnale.

Atkreiptinas dėmesys, kad Teisėjų atlyginimų įstatymo 6 straipsnyje nustatyta, jog ne didesnė nei pareiginės algos dydžio vienkartinė priemoka teisėjams metų pabaigoje išmokama už *viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis* atliekant įstatymuose nustatytas teisėjo funkcijas. Pagal Vienkartinės priemokos teisėjams nustatymo ir išmokėjimo sąlygų bei tvarkos aprašo 2008 metams 5 punktą, vienkartinė priemoka teisėjams išmokama, jei teisėjai dėl darbo krūvio teisme dirba po darbo valandų, poilsio ar švenčių dienomis, jei po darbo valandų, poilsio ar švenčių dienomis dalyvauja teismų savivaldos institucijų darbe ar atlieka šių institucijų pavestas užduotis, taip pat vykdant teismų administracinės veiklos priežiūros funkcijas bei tais atvejais, kai kalendoriniais metais teisme dirbo mažiau teisėjų, nei nustatyta teisėjų etatų sąrašė.

Teisėjų taryba 2009-02-12 raštu Nr. 36P-43-(71.10) Valstybės kontrolei paaiškino, kad pagal Vienkartinės priemokos teisėjams nustatymo ir išmokėjimo sąlygų bei tvarkos aprašo 2008 metams 5 punktą, tais atvejais, kai kalendoriniais metais teisme dirbo mažiau teisėjų, nei nustatyta teisėjų etatų sąrašė, vienkartinės priemokas galima mokėti tik jei teisėjai dirbo po darbo valandų, poilsio ar švenčių dienomis.

¹³ Teisėjų tarybos 2008-12-05 nutarimas Nr. 13P-211-(7.1.2).

Pažymėtina, kad teisėjų viršvalandinio darbo, darbo poilsio ir švenčių dienomis apskaita, kai pagal Teismų įstatymą¹⁴ iki 2008 m. rugpjūčio 31 d. teisėjams buvo numatytos papildomos mokamos kasmetinės atostogos, buvo reglamentuota Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu¹⁵ patvirtintoje Papildomų mokamų kasmetinių atostogų teisėjams suteikimo tvarkoje. Remiantis Lietuvos Respublikos darbo kodekso 147 straipsnio 1 dalimi, kiekvieno darbuotojo darbo ir poilsio laiko paskirstymas (kaita) per parą, savaitę ar apskaitinį laikotarpį, taip pat kasdieninio darbo (pamainos) pradžia ir pabaiga nustatoma pagal įmonės, įstaigos, organizacijos darbo tvarkos taisykles. Šio straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad darbuotojų dirbtas darbo laikas žymimas Vyriausybės patvirtintos pavyzdinės formos darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, teismas turėtų sukurti šio darbo laiko apskaitos sistemą, kuri turėtų užtikrinti tikslią kiekvieno teisėjo dirbtų viršvalandžių, darbo laiko poilsio ir švenčių dienomis apskaitą.

1.3. Dėl teisėjų darbo užmokesčio dydžio nuo 2008 m. lapkričio 15 d. iki 2008 m. gruodžio 31 d. nustatymo ir asignavimų panaudojimo vertinimo

Kaip minėta, 2008 m. lapkričio 15 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymas, kuris nustatė teisėjų atlyginimų dydžius ir jų skaičiavimo tvarką. Pagal šį įstatymą bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų teisėjų atlyginimas susideda iš pareiginės algos ir priedo už ištarnautus Lietuvos valstybei metus. Šiame įstatyme nustatyta, kad teisėjams metų pabaigoje už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis, atliekant įstatymuose numatytas teisėjo funkcijas, Teisėjų tarybos nustatyta tvarka išmokama ne didesnė kaip pareiginės algos dydžio vienkartinė priemoka. Išskyrus ataskaitos 1.2 punkte nurodytus pastebėjimus dėl vienkartinių priemokų skyrimo, reikšmingų klaidų, neatitikimų ir pažeidimų, apskaičiuojant ir išmokant teisėjų atlyginimą, nenustatyta.

2. Dėl valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo

2008 m. gruodžio 31 d. teismo etatų sąrašė buvo patvirtintos 109 valstybės tarnautojų pareigybės, dirbo 105 valstybės tarnautojai.

Teismas 2008 metais panaudojo 3 663,7 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui, iš jų: 265,9 tūkst. Lt priemokoms už įprastą krūvį viršijantį darbą,

¹⁴ Lietuvos Respublikos teismų įstatymas (2002 m. sausio 24 d. įstatymo Nr. IX-732 redakcija), 98 str. 2 d.

¹⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-06-06 nutarimas Nr. 828.

59,4 tūkst. Lt vienkartinėms piniginėms išmokoms (28,2 tūkst. Lt – labai gerai ir gerai įvertinus valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą kalendoriniais metais, 18,6 tūkst. Lt – įstatymo nustatytais švenčių progomis ir 12,6 tūkst. Lt – valstybės tarnautojų gyvenimo ir darbo metų jubiliejinių sukakčių progomis) ir nuo jų apskaičiuotoms 1 135,0 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2008 m. gruodžio 15 d. posėdžio protokolu pritarė nuostatai, kad 2008 metais vienkartinės piniginės išmokos valstybės tarnautojams iš valstybės ir savivaldybių institucijos ar įstaigos sutaupytų darbo užmokesčio lėšų nebūtų mokamos.

Teismo pirmininko 2008 m. gruodžio 17 d. įsakymais Nr. P-332, Nr. P-336 ir 2008 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. P-344 valstybės tarnautojams buvo paskirta ir išmokėta 28,2 tūkst. Lt vienkartinių piniginių išmokų.

Reikšmingų klaidų, neatitikimų ir pažeidimų, apskaičiuojant ir išmokant valstybės tarnautojams atlyginimą, nenustatyta.

3. Dėl darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo

Teisme 2008 m. gruodžio 31 d. buvo patvirtintos 82 darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybės, dirbo 67 darbuotojai.

Teismas 2008 metais panaudojo 1 228,7 tūkst. Lt asignavimų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui, iš jų: 223,5 tūkst. Lt priedams už padidėjusį darbo krūvį, 24,9 tūkst. Lt vienkartinėms piniginėms išmokoms (9,6 tūkst. Lt – už labai gerą darbuotojo darbą kalendoriniais metais, 11,8 tūkst. Lt – įstatymo nustatytų švenčių progomis ir 3,5 tūkst. Lt – darbuotojų gyvenimo ir darbo jubiliejinių sukakčių progomis) ir nuo jų apskaičiuotoms 380,7 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms.

Teismo pirmininko 2008 m. gruodžio 17 d. įsakymais Nr. P-337, Nr. P-340 ir 2008 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. P-344 teismo darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartį, buvo paskirta ir išmokėta 9,6 tūkst. Lt vienkartinių piniginių išmokų.

Reikšmingų klaidų, neatitikimų ir pažeidimų, apskaičiuojant ir išmokant darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, darbo užmokesčių, nenustatyta.

4. Dėl darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo

Audito metu nustatėme, kad 23,6 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokų, išskaitytų iš darbo užmokesčio, buvo sumokėta ne iš darbo užmokesčiui (klasifikacijos kodas 2.1.1.1.1.1.), o iš

socialinio draudimo įmokoms skirtų asignavimų (ekonominės klasifikacijos kodas 2.1.2.1.1.1.). Vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu¹⁶ patvirtinta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija, socialinio draudimo įmokos, išskaitomos iš darbo užmokesčio, turi būti mokamos iš darbo užmokesčiui skirtų asignavimų.

Teisme nebuvo vadovujamasi Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu¹⁷ patvirtinta Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija, nes 23,6 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokų, išskaitytų iš darbo užmokesčio, sumokėta ne iš darbo užmokesčiui, o iš socialinio draudimo įmokoms skirtų asignavimų.

5. Dėl debetinio įsiskolinimo

Teismo 2008 metų finansinės atskaitomybės duomenimis, 2008 m. gruodžio 31 d. buvo 10,7 tūkst. Lt debetinis įsiskolinimas už socialinio draudimo įmokas ir 19,7 tūkst. Lt debetinis įsiskolinimas už gyventojų pajamų mokestį. Audito metu nustatyta, kad teisme buvo atlikti avansiniai mokėjimai už būsimas 2009 metų išlaidas, nesant apskaitos dokumentų, pagrindžiančių faktines išlaidas. Taip buvo pažeistas Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas¹⁸ bei Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas¹⁹, kuriame numatyta, kad asignavimai skiriami biudžetiniams metams, o biudžetiniai metai – tai metai, kurie prasideda sausio 1 d. ir baigiasi gruodžio 31 d.

Atkreipiame dėmesį, kad, vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymu, metams pasibaigus nepanaudotos biudžeto lėšos, išskyrus nepanaudotus asignavimus specialiosioms programoms ir baigiamiems statybos objektams finansuoti, iki sausio 10 dienos yra gražinamos į valstybės biudžetą.

Teisme, nesivadovaujant teisės aktų reikalavimais, 2008 m. gruodžio mėnesį buvo atlikti 30,4 tūkst. Lt avansiniai mokėjimai už būsimas 2009 metų išlaidas.

Pagal Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymą²⁰ asignavimų valdytojas yra atsakingas už jam paskirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimą pagal tikslinę paskirtį, už buhalterinės apskaitos organizavimą ir finansinės atskaitomybės rengimą bei pateikimą pagal įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus, o pagal Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos

¹⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-09-29 įsakymas Nr. 1K-280.

¹⁷ Ten pat.

¹⁸ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas, 12 str. 1 d.

¹⁹ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 2 str. 1 ir 3 d.

²⁰ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 5 str. 1 d. 1 p. ir 7 str. 1 ir 3 p.

organizavimo taisyklės²¹ už ūkinių operacijų teisėtumo, lėšų naudojimo teisės aktų nustatyta tvarka bei tinkamo apskaitos dokumentų įforminimo kontrolę ir išankstinę finansų kontrolę atsako įstaigos vyriausiasis buhalteris.

6. Rekomendacijos teismui

1. Imtis priemonių valdyti rizikas, susijusias su darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo teisėtumu.

2. Sukurti darbo laiko apskaitos sistemą, kuri turėtų užtikrinti tikslią kiekvieno teisėjo dirbtų viršvalandžių, darbo laiko poilsio ir švenčių dienomis apskaitą.

3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotoja

Rita Švedienė

3-iojo audito departamento Vilniaus skyriaus vedėja

Aurelija Brukštutė

3-iojo audito departamento Vilniaus skyriaus
vyriausioji valstybinė auditorė

Virginija Balkojytė

²¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-05-25 įsakymu Nr. 1K-170 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklės, 20.6 p.